

●Publicații bisericești nord - dobrogene

●O DESCOPERIRE RECENTĂ

SFATURI DUHOVNICEȘTI

1.II.1935, Tulcea

Mihai MARINACHE

●"FOAE PAROHIALĂ RELIGIOASĂ ȘI CULTURALĂ"

●Redacția: *Biserica*
"Sf. Gheorghe" - Tulcea

●data apariției: 1 februarie.
1935/nr.1 (4 pagini)

-concepută ca o publicație
lunară, apare cu intermitențe în
anul 1935 și, probabil, în 1936

●format: 24x16

●tipografia: "Dobrogea",
C. Doncef - Tulcea

●responsabil: pr. Oprea Maraloi

Cu foarte puține excepții, presa bisericească nord-dobrogeană nu a constituit subiectul unei analize temeinice.¹ Dacă sunt justificări pentru intervalul 1945-1989, după 1990 trenarea activității de cercetare este, totuși, greu de înțeles. Colecțiile zonale (Galați, Constanța, Tulcea) ale acestor publicații sunt inexistente, cunoscându-se doar numere întâmplătoare în câteva biblioteci particulare. Pentru acest tip de publicații, investigarea și cercetarea riguroasă a colecțiilor Bibliotecii Academiei rămâne singura soluție, cel puțin pentru moment. În ultimii ani ne-am asumat această dificilă întreprindere, nădăjduind să punem la îndemâna publicului larg articole și studii care să prezinte, descriptiv, esența acestor publicații rămase (aproape) necunoscute:

"Pâinea vieții" (Niculițel, 1930),
"Lumina poporului" (Sarighiol de Deal, 1932), "Viața adevărată"

(Sulina, Tulcea, Parcheș, Jijila, 1934-1940), "Chemare în jurul Bisericii și Școalei" (Tulcea, 1936-1937).²

Studiind colecția revistei "Viața adevărată", am luat act de faptul că într-un raport despre activitatea preoțească în orașul și județul Tulcea, pr.prot. D. Țară menționa, printre foile de îndrumare spirituală și zidire sufletească, și publicația "Sfaturi duhovnicești". În acest amplu raport, care cuprindea activitatea în intervalul 15.XI.1933-31.XII.1936, (în secțiunile administrativă, culturală și economică), pr. D. Țară nominaliza distinct această foaie, făcând și mențiunea: "scoasă de pâr. protoereu O. Maraloi (în încetare de apariție din cauza lipsei de fonduri)".

Exceptând această consemnare ("V.A.", an III, nr. 2, febr. 1937, p.12), nicăieri în cuprinsul acestei excepționale reviste nu se mai fac referiri în legătură cu publicația menționată mai sus.

Într-o lucrare de referință, semnată de pr. Eugen Drăgoi³, apărută la Galați în 1990, se notează cu îndreptățire:

"Unele mențiuni răzlețe amintesc și de alte periodice la Dunărea de Jos, precum "Sfaturi duhovnicești", "Îndrumări creștine", "Soborul", din care nu am aflat însă nici un număr (sublin. n.). Nădăjduim că timpul ne va ajuta să completăm această pagină a publicațiilor periodice apărute în spațiul Arhiepiscopiei Tomisului și Dunării de Jos,

întregindu-se imaginea asupra unei importante laturi a activității clerului pe tărâm cultural, pastoral și misionar".⁴

Printr-un concurs de împrejurări și în urma diligențelor necesare, am reușit să intru în posesia unui exemplar al publicației "Sfaturi duhovnicești", aflat în biblioteca bisericii "Sf. Gheorghe" - Tulcea.⁵ Subtitlul acestei publicații lunare de format modest este "Foaie parohială religioasă și culturală" (nr. 1/1.II.1935), evidențiind cu claritate scopurile ei.

Structura primului număr:

a. Duminică 3. II/ Duminica XXXII după Rusalii a lui Zacheu (Luca cap.XIX 1 -10)-p.1

b. Tălmăcirea Sf. Evanghelii (comentariu amplu semnat de pr. O.Maraloi)-p.1-2

c. Se ucid copiii (îndemnuri și sfaturi pline de înțelepciune pentru mame și părinți), material semnat O.M. /p.2-3

d. Sfântul Mucenic Trifon/ biografia și faptele sfântului prăznuit de biserică la 1. II/p.3-4 (semnat O.M.).

e. Din ale tale(rubrică semnată O.M.), p.4

f. Informații (nesemnat), p.4

Concepția nu este originală și probabil că preotul nu a urmărit decât ca materialele publicate să răspundă zidirii sufletești a enoriașilor. Asemeni altor publicații de profil, din țară și județ, care au asemenea rubrici, "Sfaturi duhovnicești" e preocupată de a răspunde nevoilor spirituale ale credincioșilor parohiei.

Comentând faptele din Sf.

Evangelhie referitoare la Zacheu, devenit "om mântuit, un om desăvârșit", preotul îndeamnă pe enoriași să se asemene cu el: "Creștine, cu acest Zacheu te poți asemana și tu și oricare om din lume. Cercetează-ți viața cu faptele ei, întreabă-l pe Judecătorul din tine, **cugetul**, și vei auzi singur ce-ți răspunde.

Iisus trece și azi pe lângă casa ta. El este în persoana preotului ce-ți intră în casă. Orice cîteori citești sau ascuți Sf. Evangelhie, oridecîteori auzi clopotele trăgând și vezi biserica deschisă, să știi că Iisus este aproape de tine, bate la ușa ta, este în sufletul tău, numai să voești să-L primești."

Nu te rușina să-l primești, oricare ar fi ocupația și demnitatea ta. Sue-te și tu în dud, adică în **biserica Lui** și în fața Sf. Altar deschide-ți inima, împărtășește nevoia. Nu căta la mulțimea ce te înconjoară, care adeseori te împiedică. Nu căta nici patimilor cari te robesc, nici îndemnurilor prietenilor de petrecere, nici rudelor tale, nici mamei, nici tatălui tău, nici soției și nici copiilor tăi.

Caută cu râvnă numai la Mântuitorul, ai încredere numai în El, ca să-ți poată grăi și ție: "Astăzi se face mântuire casei acesteea".

Pornind de la fapte grave petrecute la începutul anului, preotul evidențiază lipsa de răspundere a familiei în educarea copiilor:

"Mamelor supraveghiați pe copiii voștri. Culcați-i în camera lor cu capul sub Sfintele icoane. Aprindeți-le la zile mari candela. Vegheați dacă se închină și cad în genunchi înaintea Domnului. Adormiți-i și sculați-i în atmosfera plăcută a unei camere ce inspiră evlavie și duh creștinesc.

Cercetați-le buzunarele, nu-i lăsați să poarte arme ce rănesc șiucid trupul, căci mai târziu, va fi prea târziu.

Taților, măsurați pasul copiilor voștri. Urmăriți-i unde se duc, cu cine petrec. Omorâți în ei toate apucăturile rele, îndrumați-i pe calea cea bună și gândiți-vă că «tovărășiile rele strică obiceiurile bune» (1 Cor, 15,33)

[**"Se ucid copiii"**]

Aspirația de a deveni o rubrică permanentă (**"Din ale tale"**) în structura publicației este întărită de cuvintele semnificative ale preotului:

"Eu pentru dragostea ce mi-o arăți pentru jertfa ta prețuită îți voi lăsa la începutul fiecărei luni un «sfat duhovnicesc» ca să fie ale tale dintr' u ale tale." (sublin.n).

Rubrica finală (**Informațiuni**) conturează bogata activitate desfășurată de preot în parohie:

● înființarea unui comitet de femei, cu menirea de a aduna fonduri, "atât pentru înfrumusețarea bisericii cât și ajutorarea săracilor".

● înființarea unui cor bisericesc sub conducerea lui Gh. Mantu ("Aducem mulțumiri coriștilor pentru jertfa ce o fac și îndeosebi părinților acestor copii care au înțeles scopul bisericii. Dumnezeu să-i îmbrace pe toți cu darul său.")

Fără să fi fost în posesia altor numere ale publicației, putem admite că această foaie parohială a apărut regulat în timpul anului 1935 și cu întreruperi în 1936. De asemenea, având în vedere concepția primului număr al publicației și scopul pentru care a fost editată, putem conchide că strategia celorlalte numere nu s-a schimbat semnificativ.

În stadiul actual al cercetării nu putem emite alte

considerații despre structura publicației, tematică, rubrici, colaboratori.

Despre pr. Oprea Maraloi deținem, cu certitudine, următoarele:

-funcționează între 1928 și 1932 ca suplinitor pe catedra de religie la Liceul "Principele Carol" Tulcea.

-protopopiatul Tulcea înregistrează numele său, în această calitate, pentru perioada 1930-1938.⁶

-este autorul broșurii religioase "Pocăință și recunoștință"⁷

-semnatar al unor articole și materiale cu caracter educativ în publicațiile de profil ale vremii (ex. "Suferința est o virtute", în V.A., nr. 1-2/ian. 1935)

- "Viața adevărată", revista clerului tulcean, apare cu 1.I.1938 sub conducerea noului comitet al Societății "Solidaritatea": Econ. D. Țară, Econ. O. Maraloi, Econ. C. Cronț ș.a.

-Comitetul de redacție al revistei V.A. a hotărât la 1. XII.1938 reorganizarea și intensificarea eficienței publicației. Pentru Partea I (doctrinală) numele lui O. Maraloi este alături de C. Cronț, F. Gugoasă.

-face parte din Comitetul de redacție al revistei V.A. și în 1939

-mart.- apr. 1939: Organizarea Serviciului Social. Constituirea Căminului Cultural orășenesc: președinte: dr. Iorgulescu, membri: O. Maraloi, A. Anghel, I.Popa.

Insistând asupra misiunii preoților, pr. prot. D. Țară, în amplul raport menționat anterior, evidențiază activitatea bogată pe tărâm cultural a slujitorilor bisericii: cercurile preoțești, predarea învățământului religios în școlile primare, înființarea de atenee, cămine culturale și săli de

catehizare; munca misionară de fiecare zi, retragerile pastorale de la mănăstirea Cocoșul (pornite din inițiativa P.S.S. Episcop Cosma și care fac parte din programul de edificare a preoților pe tărâm misionar și cultural); organizarea corurilor bisericești în toate parohiile din oraș; editarea și răspândirea unor publicații de îndrumare spirituală, a unor broșuri cu tematică religioasă.

Raportul general întocmit și înaintat Episcopiei de către pr. prot. D. Țară conține și interesante propuneri în legătură cu bunul mers al treburilor pastorale. Pentru secția culturală, se propune înființarea de echipe misionare alcătuite din preoți capabili, "care să lucreze în parohiile unde se simte nevoia luminării și întăririi credincioșilor; obligația preoților ca în fiecare duminică după-amiază de a face catehizarea poporenilor; distribuirea de broșuri, cruciulițe, iconițe la prețuri modeste sau gratuit; prezentarea unor registre cu subiecte de predici și conferințe ținute tinerilor premilitari, lecțiuni de catehizare făcute cu credincioșii."*

Lăsând la o parte, deocamdată, sarcinile complexe ale preoților în domeniile administrativ și economic (minuțios prezentate în raport), observăm devotamentul slujitorilor bisericii și ai școlii pentru împlinirea și intensificarea vieții spirituale și culturale. Numele pr. prot. Oprea Maraloi este strâns legat de cele mai importante deziderate ale timpului său.

1. ● Dumitru Constantin-Zamfir, Octavian Georgescu "Presă dobrogeană. Bibliografie comentată și adnotată (1879-1980)", Constanța, 1985;

● pr. lector univ. Nechita Runcan "Presă bisericească interbelică din Dobrogea", în Revista de teologie Sf. Apostol Andrei, an I, nr. 1/iulie-dec. 1997, Constanța, p.46-50;

● sumare referiri și la pr. Eugen Drăgoi "Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos (1864-1989)", Galați, 1990

2. ● Mihai Marinache, "Chemare în jurul Bisericii și Școlii", "Viața adevărată" (Ziarul Acum - Tulcea, An IX, 20 și 21. 03.2003);

● "Lumina poporului" (în ziarul Acum - Tulcea, An IX, nr. 2524/13.10.2003, p.2; și în revista de cultură "Steaua Dobrogei", an V, nr.17-20/dec. 2003, Tulcea, p.68-70.;

● "Pâinea vieții", în revista "Steaua Dobrogei", Tulcea, an VII, nr.23-26/iulie. 2005, p.43-45;

3-4. pr. Eugen Drăgoi, op. cit., p.320

5. Aducem mulțumirile noastre tânărului pr. prof. Neculai Felix, care, la sugestia noastră, a avut amabilitatea să cerceteze arhiva bisericii și, descoperind exemplarul din această publicație, să ni-l pună la dispoziție.

6. pr. E. Drăgoi, op. cit., p. 111

7. Revista "Viața adevărată", an III, nr. 2/feb. 1937, p.12.

8. Revista "Viața adevărată", an III, nr. 4-5/apr. 1937, p.19.

SFATURI DUHOVNICEȘTI

FOAIE PAROHIALĂ RELIGIOASĂ ȘI CULTURALĂ

Biserica Sf. Gheorghe-Tulcea

Duminică 3 Februarie

Duminica XXXII după Rusaliile lui Zacheu

Luca Cap. XIX 1-10

"În vremea aceea, trecea Iisus prin Ierihon și iată un om anume Zacheu și aceasta era mai mare vameșilor și era bogat. Și căuta să vadă pe Iisus cine este și nu putea de norod, ca să-l vadă pe El, că pre acolo vrea să treacă.

Și dacă a venit la locul acela, căutând Iisus, l-au văzut pe Dânsul și a zis către Dânsul: Zachee, grăbește de te pogorâre, că astăzi în casa ta mi se cade să fiu. Și grăbindu-se s'a pogorât și l-a primit pe dânsul bucurându-se. Și văzând toți cărtian, zicând: Că la un om păcătos a intrat să găzduiască. Iar Zacheu stănd a zis către Domnul: Iată jumătate din averia mea, Doamne, o dau săracilor. Și de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. Și au zis către el Iisus: Astăzi se face mântuire casei acesteia, pentrucă și acesta fiu a lui Avraam este. Că a venit Fiul Omului să caute și să mântuiască pe cel pierdut."

sta în cale la orice mișcare și-l certă după orice agonisală. Zacheu era în fine mereu frământat în gânduri. Era așa cum suntem noi astăzi. Omul timpului său ca noi oamenii timpului nostru. În această vreme Iisus Mântuitorul trece pe lângă cetatea în care locuia. Auzise și el despre Dânsul. Auzise că învăța frumos, că face minuni, că toți cei ce cred în El capătă vindecare și mântuire, ori care ar fi boala lui fie trupească, fie sufletească. De aceea când aude, se amesteacă în mulțime ca să-L vadă. Și pentrucă era mic la trup, face ceea ce

Țălmăcirea Sf. Evangheliei

Zacheu prim muncă agonisise o mare avere și era peste măsură de bogat. Prin felul său de purtare în mijlocul lumii, fusese ales mai mare peste toți vameșii. Desigur o mare cinste pentru el. Am putea spune că era destul de mulțumit, ba chiar fericit. Nimic nu-i lipsia. Avea tot ce-i trebuia: bogăție, demnitate, cinste. Ori ce ar fi zis sau poruncit, s'ar fi făcut.

După cum vedem din Sf. Evanghelie, nu prea era așa. Din contra era neliniștit. El chinuia și îl mustra acel judecător care este în fiecare om: cugetul. Îi

sta în cale la orice mișcare și-l certă după orice agonisală. Zacheu era în fine mereu frământat în gânduri. Era așa cum suntem noi astăzi. Omul timpului său ca noi oamenii timpului nostru.

În această vreme Iisus Mântuitorul trece pe lângă cetatea în care locuia. Auzise și el despre Dânsul. Auzise că învăța frumos, că face minuni, că toți cei ce cred în El capătă vindecare și mântuire, ori care ar fi boala lui fie trupească, fie sufletească. De aceea când aude, se amesteacă în mulțime ca să-L vadă. Și pentrucă era mic la trup, face ceea ce

— 2 —

n'ar fi făcut nimeni din lumea aceasta, care s'ar bucura de mare cinste. Fuge înainte, se sue într'un dud, căci pe acolo trebuia să treacă Iisus, numai și numai ca să-L vadă. Se născuse această dorință vie în sufletul lui.

Iisus, care pătrunde până în cele mai adânci cute ale sufletului omenească, El care cunoaște gândurile omului, și-i simte durerile și nevoile, când ajunge la locul acela, ridică ochii în sus, îl privește drept în față, și pătrunde în suflet, îi cuprinde întreaga lui ființă și-i zice: "Zachee grăbește de te pogorâre, că astăzi trebuie să rămân în casa ta".

Zacheu se coborâse îndată, primește pe Iisus în casă, îl privește cu încredere, îi ascultă învățătura și sub imboldul cugetului care-l mustră de felul cum și-a agonisit averea, deodată se produce în sufletul lui o transformare și înălbățește la față, zice către Iisus: "Iată jumătate din averia mea, Doamne, o dau săracilor și de am năpăstuit pe cineva cu ceva întorc împătrit", la care a răspuns Iisus:

"Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia."

Zacheu din clipa aceasta devine un om nou, liniștit și cu cugetul împăcat. Devine un om mântuit, un om desăvârșit. "Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde

averea ta, dă o săracilor și vei avea comoră în cer. (Matei 19,2) a zis Domnul într-o altă împrejurare.

Credința cu acest Zacheu te poți asemăna și tu și oricare om din lume. Cercetează-ți viața cu faptele ei, întreabă-l pe Judecătorul din tine, cugetul și vei auzi singur ce-ți răspunde.

Iisus trece și azi pe lângă casa ta. El este în persoana preotului ce-ți intră în casă. Oricâteori citești sau ascuți Sf. Evanghelie, oricâte ori auzi clopotele trăgând și vezi biserica deschisă, să știi că Iisus este aproape de tine, bate la ușa ta, este în sufletul tău, numai să voești să-L primești.

Nu te răgina să-l primești, ori care ar fi ocupația și demnitatea ta. Sue-te și tu în dud, adică în biserica Lui și în fața Sf. Altar deschide-ți inimă, împărtășește nevoia. Nu căuta-l în mulțimea ce te înconjoară, care adeseori te împiedică. Nu căuta nici patimilor cari te robesc, nici îndemnul prietenilor de petrecere, nici rădoler tale nici mamei, nici tatălui tău, nici soției și nici copiilor tăi.

Caută cu răvnă numai la Mântuitorul, ai încrederea numai în El, ca să-ți poată grai și ție: "Astăzi se face mântuire casei acesteia."

Pr. O Maraloi

SE UCID COPIII

La începutul lunii Ianuarie — când întreaga lume profund creștină, se afla încă în atmosfera plină de evlavie lăsată de sărbătorile Nașterii Domnului, în aceste

Beleem, "pe pământ pace și întru oameni bunăvoire", doi copilandri creștini — și-au aruncat cuțitele, unul întru altul. Unul a murit pe loc, iar al doilea zace